

Att. Fødevareminister Jacob Jensen
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Holbergsgade 6
1057 København K

9. september 2024

Henvendelse om evaluering og forvaltning af regler om farlige hunde

Det Dyreetiske Råd vil med denne henvendelse gerne henlede fødevareministerens opmærksomhed på dyrevelfærds-mæssige og andre etiske udfordringer i forvaltningen af hundelovens regler om farlige hunde ([LBK nr. 329 af 02/03/2021](#)). Rådet er jf. § 38 i dyrevelfærdsloven ([LBK nr. 61 af 19/01/2024](#)) nedsat til ud fra en etisk vurdering at følge udviklingen inden for dyrevelfærd. Det Dyreetiske Råd bakker naturligvis op om regler, der har til hensigt at beskytte mennesker og hunde mod hunde, som kan skabe frygt og fare, men Rådet mener samtidig, at det er vigtigt også at tage hensyn til de hunde, som lovgivningen rammer, herunder at sikre at eventuelle aflivninger og andre tiltag sker på et korrekt fagligt grundlag. Rådet finder derfor, at der er behov for at evaluere og justere visse dele af reglerne om farlige hunde samt forvaltningen af reglerne. Efter nedenstående sammenfatning redegør Det Dyreetiske Råd for baggrunden for Rådets opmærksomhed på emnet og uddyber sine overvejelser og anbefalinger på de pågældende områder.

Sammenfatning

- *Vedr. forbud mod visse hunderacer (hundelovens §§ 1 a og 1 b)*

Det Dyreetiske Råd anbefaler, at der indføres en bagatelgrænse for andelen af forbudte gener i en blandingshund, samt at det præciseres, hvilke former for raceregistrering der anses for gyldige. Rådet anbefaler videre, at det undersøges, om DNA-tests i dag kan bruges til racebestemmelse i en juridisk sammenhæng, og at lov og vejledning i så fald opdateres vedr. dette. Endelig anbefaler Rådet, at afgørelsen i genetiske tvivlstilfælde skal bero på en supplerende vurdering af hundens farlighed.

- *Vedr. hunde der har bidt (hundelovens § 6, stk. 2 og 5 og § 6 a)*

Det Dyreetiske Råd anbefaler, at kriterierne for, hvornår en bidskade kan karakteriseres som et skambid, og instruktionen til udfyldelse af attester evalueres og præciseres for at sikre en ensartet vurdering. I tilfælde, hvor der er tvivl om vurdering af bidlæsionen eller hundens adfærd, anbefaler Rådet, at der skal være mulighed for at inddrage en hundesagkyndigs fysiske undersøgelse af hundens adfærd og evt. samspil med ejeren, og at denne generelle vurdering af hund og evt. ejer skal indgå i vurderingen af hundens farlighed og dermed mulighederne for at iværksætte andre tiltag end aflivning, hvis der ikke med sikkerhed er tale om et skambid. Både den hundesagkyndige, ejeren og politiet skal i disse tvivlstilfælde kunne kræve, at der inddrages den fysiske undersøgelse af hundens adfærd.

- *Central registrering af sager vedr. forbudte racer og hundebid*

Det Dyreetiske Råd anbefaler, at sager om forbudte racer (jf. § 1 b, stk. 1) og hunde, der har bidt eller på anden måde vurderes at være til fare (jf. § 6, stk. 2 og 5), fremover registreres i en central samlet database bl.a. med henblik på at kunne evaluere det faglige grundlag for afgørelser og sikre en ensartet og gennemskuelig praksis. Rådet anbefaler desuden, at det inddrages i den centrale registrering, hvor stor en andel hunde der under sagsbehandling flyttes til en hundepension (jf. § 6 b, stk. 1), og hvor længe hundene opholder sig der, inden sagen afgøres.

Baggrund

Det Dyreetiske Råd har tidligere udtalt sig om potentielle problemer i forbindelse med fastsættelse af regler vedrørende farlige hunde samt forvaltningen af disse regler. Ved evalueringen af hundeloven i 2013 udtrykte Rådet i [sit høringssvar til lovforslag om ændring af lov om hunde](#) bl.a. bekymringer ift. definition af skambid, bevisbyrde ved forvaltning af raceforbud og behov for vurdering af konkrete omstændigheder i de enkelte bidsituationer.

Hundeloven blev efter evalueringen ændret i 2014 ([LOV nr. 727 af 25/06/2014](#)), og senest er loven revideret i 2021. I 2016 blev vejledningen til hundeloven også ændret, så den i dag omfatter vurdering af skambid, raceforbud, brug af hundesagkyndige mv. ([VEJ nr. 9956 af 23/09/2016](#)). Det Dyreetiske Råd opfordrede i sit høringssvar i 2013 til en evaluering af reglerne igen efter 3 år, både i forhold til anvendelsen af de nye præciseringer af, hvad der anses for skambid og overfald, og i forhold til raceforbuddet. Der er nu gået over 10 år siden evalueringen i 2013, og så vidt Rådet har fået oplyst, er reglerne og forvaltningen af disse ikke evalueret siden.

Det Dyreetiske Råd vurderer, at situationen omkring hundehold og potentielt farlige hunde på visse områder er anderledes i dag end i årene op til, at reglerne vedrørende farlige hunde blev ændret i hundeloven i 2010. Der er i dag fx en anden population af hunde med færre hunde af de nu forbudte racer og en større andel af hunde uden stambog fra Dansk Kennel Klub. Der er samtidig en øget forskningsbaseret viden om hundes adfærd og velfærd. Samtidig er der i dag generelt større samfundsmæssige krav til transparens i offentlig forvaltning, og de samfundsmæssige normer for hold og brug af dyr har udviklet sig i retning af at vise en større respekt for dyr som levende og sansende væsener og at varetage dyreetiske hensyn, jf. også de nyere tilføjelser i [dyrevelfærdslovens § 1](#).

Rådet bemærker, at der jf. en nylig opgørelse i en besvarelse af et spørgsmål fra Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg ([MOF alm. del - spm. 318, 2023-24](#)) aflives hunde efter hundelovens bestemmelser om farlige hunde. Aflivningerne vedrører især hunde, der alene aflives jf. bestemmelsen om forbudte racer og blandinger heraf. Enkelte af de hunde, der er blevet aflivet jf. bestemmelsen om forbudte racer, har dog samtidig også udvist en farlig adfærd. Opgørelsen viser, at der i medfør af hundeloven er truffet afgørelse om aflivning af 61 hunde i 2021, 20 hunde i 2022, og 27 hunde i 2023. Opgørelsen viser ikke sager, som ikke resulterede i aflivning, eller hvor ejer frivilligt har ladet hunden aflive. Det samlede antal sager om hhv. forbudte racer og farlig adfærd fremgår således ikke.

I sager med evaluering af farlige hunde kan der inddrages hundesagkyndige. Jf. vejledningen til hundeloven er de hundesagkyndige dyrlæger med særlig viden om hundes adfærd, og de er udpeget af Fødevarerministeriet efter indstilling fra Dansk Selskab for Klinisk Veterinær Etologi. Det Dyreetiske Råd har fået oplyst fra de hundesagkyndige dyrlæger, der har medvirket ved evaluering af farlige hunde de sidste par år, at de tilsammen har været konsulteret i 13 sager i 2021, 17 sager i 2022 og 14 sager i 2023. Tallene omfatter både sager, hvor de hundesagkyndige har anbefalet aflivning, og sager hvor de ikke har anbefalet aflivning. Rådet kender ikke antallet af sager, som afgøres af politiet uden konsultation af hundesagkyndige.

De hundesagkyndige oplyser desuden til Rådet, at der i nogle tilfælde foreligger en beskrivelse af bidlæsionen fra dyrlægen, der har behandlet bidskaden, men som ikke er

udpeget som hundesagkyndig, og hvor den hundesagkyndige vurderer bidlæsionen anderledes ift. om der er tale om skambid jf. definitionen i vejledningen til hundeloven. Det Dyreetiske Råd er ikke bekendt med lignende uoverensstemmelser i forbindelse med lægers beskrivelser af bidlæsioner på mennesker.

De hundesagkyndige oplyser også, at der kan være uoverensstemmelse mellem politiets og den hundesagkyndiges vurdering af hundens adfærd og omstændighederne i bidsituationen. De hundesagkyndige peger videre på, at inddragelse af en hundesagkyndig ikke nødvendigvis betyder, at den hundesagkyndige selv vurderer hunden. Den hundesagkyndiges ”undersøgelse” kan således alene være baseret på andres oplysninger, fx div. vidneudsagn. Endelig oplyser de hundesagkyndige, at hunde under sagsbehandlingen kan sidde i en hundepension i op til 2 år, hvis sagen indbringes for domstolene og ankes og derfor skal behandles ved flere instanser.

Det Dyreetiske Råd noterer sig, at omfanget af hunde og sager i de to opgørelser er begrænset. Og at det samlede antal sager og dermed berørte hunde umiddelbart er ukendt. Rådet finder den manglende gennemsigtighed i forvaltningen af reglerne vedrørende farlige hunde både principielt og reelt problematisk. Det er ikke muligt at få overblik over, hvor ofte hunde udpeges som potentielt værende af forbudte racer, eller på hvilket grundlag disse sager afgøres, fx hvilket materiale, der anvendes som dokumentation for racebestemmelse. Det er heller ikke muligt at få overblik over, hvor ofte hunde udpeges som potentielt farlige, eller om sagerne om farlige hunde afgøres af politiet alene, eller om der inddrages udtalelser fra almindelige praktiserende dyrlæger og/eller fra hundesagkyndige dyrlæger, og om de hundesagkyndige i så fald kun har udtalt sig på baggrund af vidneudsagn, eller om de selv har vurderet hunden.

Som situationen er i dag, kan hunde (og deres ejere) rammes af regler, der kan have alvorlige konsekvenser, uden at grundlaget for forvaltningen af reglerne ligger klart. Ifølge en undersøgelse fra 2022 ([Sandøe m.fl.: ”Hvor kommer danske hunde fra?”](#)) formodes hunde uden stambog fra Dansk Kennel Klub at udgøre over halvdelen af den danske hundepopulation, men deres ejere har ingen opdaterede vejledninger for, hvordan de kan dokumentere deres hundes genetiske ophav. I situationer med hunde, der har bidt, er det uklart, om det faglige grundlag for vurdering af omstændighederne ved bidsituationen er tilstrækkeligt. Dertil kommer, at sagernes behandlingstid kan trække ud, hvilket kan have store velfærdsmæssige konsekvenser for hunde, der i perioden fjernes fra deres vante forhold og sættes i en pension.

Det Dyreetiske Råds overvejelser og anbefalinger

Det Dyreetiske Råd vil anbefale, at de ovenstående forhold adresseres, så det sikres, at loven rammer de rigtige hunde, at den rammer de pågældende hunde med de rigtige sanktioner, at hunde og deres ejere sikres et rimeligt og gennemskueligt vurderingsgrundlag ved forvaltning af reglerne, samt at hunde ikke skal opholde sig i pension unødigt længe. Det Dyreetiske Råd uddyber problemområderne herunder og gennemgår de forhold, som Rådet mener bør adresseres med henblik på en evaluering og justering af hundeloven og den tilhørende vejledning om forvaltning af reglerne. Rådet peger undervejs på, hvilke paragraffer i hundeloven, som Rådets overvejelser er relevante for men bemærker dog samtidig, at nogle af Rådets anbefalinger er rettet mod andre tiltag end ændring af loven.

- **Vedr. forbud mod visse hunderacer**

Hundepopulationen er som nævnt i dag anderledes end i årene op til udvidelsen af listen over forbudte racer i 2010. Det Dyreetiske Råd har fået oplyst fra Københavns Universitet, der har analyseret data fra Dansk Hunderegister og Dansk Kennel Klub, at ca. 60 % af de hunde, som var registreret i Dansk Hunderegister i midten af 1990'erne, havde en stambog fra Dansk Kennel Klub. Men fra omkring årtusindskiftet og frem til omkring 2010 faldt andelen af hunde med en stambog fra Dansk Kennel Klub. Antallet af hunde i Dansk Hunderegister steg i denne periode markant, og stigningen i hundepopulationen skete således primært uden for den avl, der er organiseret i Dansk Kennel Klub. I de senere år har andelen af hunde med en stambog fra Dansk Kennel Klub ligget stabilt på omkring 35 %. Hunde kan dog også være registreret i Dansk Hunderegister med stambøger fra andre organisationer, men ca. 85 % af de stambogførte hunde antages at være registreret hos Dansk Kennel Klub. Omkring 50 % af hundene i Dansk Hunderegister er registreret med en race men uden en stambog fra Dansk Kennel Klub, dvs. hundene kan have stambøger fra andre organisationer, eller de kan være registreret med en race men uden at have en stambog (og dermed er de ikke nødvendigvis racerene). Ca. 15 % af hundene er registreret som blandinger. Hunde, der er registreret i Dansk Kennel Klub, overføres automatisk til Dansk Hunderegister. For hunde uden stambøger eller med stambøger fra andre organisationer kan det være ejer selv, der skal sørge for registrering af hunden. Antallet af hunde uden stambog er derfor muligvis større, da ikke alle hunde registreres i Dansk Hunderegister, selv om det er lovpligtigt. For en stor andel af de danske hunde kan det således være vanskeligt at dokumentere deres genetiske ophav, fordi hundene enten ikke er racerene, eller deres stambøger ikke nødvendigvis er fra godkendte organisationer.

Det Dyreetiske Råd antager, at den danske hundepopulation i dag kun består af få (og i så fald illegale) hunde af forbudte racer. Rådets medlemmer finder samtidig, at der med det nuværende udbud af hunde, med store variationer i både udseende og adfærd, er rig mulighed for at anskaffe sig en lovlig hund, og Rådet har ikke i denne omgang drøftet et evt. behov for revision af listen over forbudte racer eller baggrunden for oprettelsen af listen, herunder vidensgrundlaget ift. udvælgelse af racer på forbudslisten.

Rådet mener imidlertid, at et forbud mod bestemte hunderacer og krydsninger heraf i sig selv indebærer nogle problematiske forhold pga. vanskelighederne ved at dokumentere en blandingshunds genetiske ophav. Ifølge hundeloven skal hundens ejer kunne bevise, at hunden ikke tilhører en forbudt race eller krydsninger heraf, hvis politiet har en rimelig grund til at formode, at der er tale om en hund, der er omfattet af forbuddet. Hvis man ikke har en godkendt stambog eller på anden måde kan dokumentere, hvem hundens forældre og søskende er, kan det imidlertid være vanskeligt eller helt umuligt at dokumentere, at hunden ikke helt eller delvist tilhører en forbudt race. Hundeloven og vejledningen til loven giver ingen nærmere anvisninger på, hvilken dokumentation der kan anvendes, hvis man har en blandingshund og ikke kender dens genetiske ophav, eller hvilke stambøger, der anses for godkendte. Men hvis politiet vurderer, at dokumentationen er utilstrækkelig, kan hunden anses for at være holdt i strid med forbuddet og kan kræves aflivet.

Det Dyreetiske Råd finder, at den store andel af hunde i den danske hundepopulation uden stambog fra Dansk Kennel Klub lægger et øget pres på behovet for at have rimelige og gennemskuelige krav til, hvordan man kan sikre sig, at ens hund ikke kan kategoriseres som forbudt og dermed kan kræves aflivet, samt på behovet for at have klare retningslinjer

for håndtering af de tilfælde, hvor der efter forsøg på dokumentation stadig udestår tvivl om en hunds genetiske ophav. Rådet foreslår derfor nedenstående tiltag.

- *Bagatelgrænse for andel af forbudte gener*

(Relevant for hundelovens §§ 1 a og 1 b)

Det Dyreetiske Råd mener, i lighed med Rådets bemærkninger ved evalueringen af hundeloven i 2013, at der – i det omfang at hundens genetiske ophav godt kan dokumenteres – er behov for at indføre en form for ”bagatelgrænse” i forhold til forekomsten af forbudte gener i blandingshunde. Det bør således være klart, hvor mange generationer tilbage man skal kunne udelukke iblanding af de forbudte hunderacer. Det bør samtidig præciseres, hvilke former for raceregistrering, der anses for gyldige, fx om det kun gælder stambøger registreret i Danmark, eller organisationer der opfylder bestemte krav.

- *Pålidelighed af DNA-tests til racebestemmelse*

(Relevant for hundelovens § 1 b)

Der findes i dag DNA-tests, der markedsføres som brugbare til at bestemme, hvilke racer, der indgår i en blandingshund. Der findes forskellige typer tests, og Det Dyreetiske Råd har fået oplyst fra Københavns Universitet, der pt. tilbyder [racebestemmelse af hunde ved hjælp af DNA-test](#), at der i hvert fald for nogle af disse tests foreligger tilstrækkeligt solide genetiske profiler for de fleste racer på forbudslisten til en vurdering af en hunds genetiske ophav. Det er dog omdiskuteret blandt genetikere og praktiserende dyrlæger, om disse tests er valide nok til et retsligt grundlag, eller om de alene er brugbare til formål af almen interesse. Firmaet bag den test, der pt. tilbydes på Københavns Universitet, anfører selv, at testen ikke er udviklet med henblik på at fastslå lovligheden af bestemte hunderacer ([Wisdom Panel, Terms and Conditions, pkt. 6a](#)).

Det Dyreetiske Råd anbefaler, at det undersøges, hvorvidt DNA-tests i dag er tilstrækkeligt pålidelige til at kunne bruges til racebestemmelse i en juridisk sammenhæng. Hvis testene anses for tilstrækkeligt pålidelige, anbefaler Rådet videre, at loven og vejledningen opdateres vedrørende brugen af disse, herunder med indførelse af en ”bagatelgrænse” for den procentvise forekomst af gener fra forbudte eller ukendte racer.

Det Dyreetiske Råd minder dog samtidig om, at ikke alle forbudte racer på nuværende tidspunkt kan identificeres af disse tests. Rådet har desuden fået oplyst fra Dansk Selskab for Klinisk Veterinær Etologi, at der også ses eksempler på, at hunde af nyere og lovlige racer, der oprindeligt er dannet ved iblanding af forbudte racer eller racer, der ikke er etableret med en kendt referenceprofil i DNA-testen, kan vise testresultater som blandinger af ulovlig race, selv om disse hunde er registreret med stambog som lovlige racer (og hundene kan i forlængelse af dette kræves aflivet). Rådet anbefaler derfor også, at det præciseres, at en hund med en stambog, der lever op til de fastsatte kriterier jf. anbefalingen herover, og som dokumenterer, at hunden ikke er af ulovlig race, anses for lovlig.

- *Supplerende vurdering af farlighed i genetiske tvivlstilfælde*

(Relevant for hundelovens § 1 b og evt. § 6 a)

Det påhviler som nævnt en hunds ejer at kunne dokumentere, at en hund ikke har gener af forbudte racer, men som det fremgår herover kan det være svært eller umuligt helt at udelukke. Der vil derfor kunne opstå tilfælde, hvor der er tvivl om hundens genetiske ophav. Det Dyreetiske Råd mener, at en evt. tvivl om hundens race bør komme hunden og dens ejer til gode. En afgørelse af sagens videre forløb i sådanne tvivlstilfælde bør efter Rådets opfattelse derfor alene hvile på en vurdering af den konkrete situation.

Det Dyreetiske Råd minder om, at hensigten med lovens forbud mod bestemte hunderacer og krydsninger heraf er at beskytte mennesker og hunde mod farlige hunde, og at listen over forbudte racer ikke er lavet på baggrund af et sikkert statistisk eller erfaringsmæssigt grundlag under danske forhold, der viser, at netop racerne på forbudslisten skulle udgøre en særlig risiko (jf. [Betænkning om farlige hunde](#)). Rådet anbefaler derfor, at afgørelsen i genetiske tvivlstilfælde skal bero på en vurdering af hundens farlighed. Rådet anbefaler i forlængelse af dette, at der i sådanne tvivlstilfælde skal være mulighed for at inddrage en hundesagkyndig til vurdering af den risiko, som hunden reelt udgør, på samme måde som der i dag er mulighed for at konsultere en hundesagkyndig til vurdering af situationer med hundebid. Det Dyreetiske Råd mener således, at der ved tvivlstilfælde i racespørgsmål skal fokuseres på hundens farlighed frem for genetik.

- **Vedr. hunde der har bidt**

Når en hund har bidt et menneske eller en anden hund, er det i første omgang op til politiet at vurdere, om der er tale om et skambid. Hvis hunden har bidt ved et overfald eller ved anden uacceptabel og farlig adfærd, og hvis bidlæsionen opfylder kriterierne for et skambid, skal politiet lade hunden aflive. I andre sager om bid og farlig adfærd mv. kan politiet træffe afgørelse om aflivning, men politiet kan også træffe afgørelse om andre foranstaltninger, fx om indhegning og brug af mundkurv. Som udgangspunkt for vurderingen kan politiet indhente oplysninger fra den behandlende læge eller dyrlæge med henblik på en faglig vurdering af bidskaden, men dette er ikke et krav. Politiet har desuden mulighed for selv at vurdere, om hunden har forårsaget skaden ved et overfald eller anden uacceptabel og farlig adfærd, men politiet kan dog også vælge at konsultere en hundesagkyndig. Politiet kan således træffe afgørelse om, hvorvidt der er tale om et skambid, og dermed om hunden skal aflives, uden selv at indhente en hundesagkyndig undersøgelse. Hvis politiet vurderer, at der er grundlag for at kræve hunden aflivet, kan hundens ejer dog forlange, at der foretages en hundesagkyndig undersøgelse, inden der træffes afgørelse i sagen. Hvis der ikke er tale om et skambid, kan politiet også pålægge ejeren andre sanktioner uden at konsultere en hundesagkyndig. Det bliver i sådanne sager dermed i høj grad overladt til den enkelte politimyndighed at vurdere, om der er tale om skambid, og hvilke sanktioner der er rimelige, om end det følger af det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, at der ikke må træffes mere indgribende afgørelser end nødvendigt.

Det Dyreetiske Råd er overordnet set bekymret for, om der i sager om hundebid træffes afgørelser uden tilstrækkeligt fagligt grundlag. Definitionen af skambid er muligvis god nok, men kriterierne ift. bidlæsionen kan ikke stå alene. Et hundebid skal, som der også lægges op til i reglerne, tolkes sammen med en vurdering af omstændighederne og hundens adfærd i bidsituationen. Det er vigtigt at kende til hundeadfærd og omstændighederne ved et hundebid for at kunne vurdere en hunds farlighed, og en korrekt vurdering af disse

forhold er helt afgørende for, at man rammer den rigtige gruppe af hunde ved forvaltning af loven. Vurderingen kræver en særlig viden om hundeadfærd, som ikke kan forventes af politi og almindelige praktiserende dyrlæger. Det er imidlertid uklart, i hvor høj grad hundesagkyndige inddrages til at vurdere de konkrete omstændigheder, dvs. om der er tale om overfald eller anden uacceptabel og farlig adfærd, eller om adfærden har været acceptabel i den konkrete situation. Det Dyreetiske Råd finder det afgørende, at hundesagkyndige inddrages tilstrækkeligt i sager om hundebid, så den nødvendige viden ligger til grund for de afgørelser, der træffes. Rådet foreslår derfor nedenstående tiltag.

- *Vurdering af bidskader*

(Relevant for hundelovens § 6, stk. 5)

Når en hund har bidt, skal der i første omgang tages stilling til, om der er tale om et skambid. Denne vurdering vil som nævnt være afgørende for, om hunden skal aflives uden yderligere overvejelser, eller om der er mulighed for at overveje andre tiltag. Det Dyreetiske Råd finder det bekymrende, at den behandlende dyrlæge og den hundesagkyndige dyrlæge kan have forskellige vurderinger af selve bidlæsionen. I forarbejderne til forslag om ændring af hundeloven i 2013 ([Forslag til Lov om ændring af lov om hunde \(L 92, 2013-14\)](#)) fremgår det, at det var Fødevareministeriets opfattelse, at det er en væsentlig forudsætning for at opnå en ensartet administration af reglen om skambid, at bidskaderne dokumenteres ensartet og korrekt, fordi det til brug for politiets behandling af sager om skambid vil være nødvendigt, at der foreligger tilstrækkelige og ensartede oplysninger om bidskaderne. Fødevareministeriet fandt det derfor hensigtsmæssigt at anvende særlige attester som dokumentation af bidskader i politisager, medmindre politiet ud fra oplysningerne i sagen med sikkerhed kan vurdere, om definitionen på et skambid er opfyldt. Fødevareministeriet forudsatte her, at det i nogle tilfælde kunne være muligt at konstatere, om skaden kan karakteriseres som skambid uden en attest, fx hvis det tydeligt fremgår af oplysningerne fra lægen eller dyrlægen, at der er taget stilling til de kriterier, der indgår i skambidsdefinitionen, eller hvis bidskaden er af så særlig alvorlig karakter, at der ikke vil kunne opstå tvivl om, hvorvidt biddet kan karakteriseres som skambid.

Så vidt Det Dyreetiske Råd er orienteret, følger de behandlende dyrlægers beskrivelser i dag en form for skabelon, der understøtter, at der ved beskrivelser af bidskader også tages stilling til skadernes karakter sammenholdt med definitionen af skambid. Det er uklart, hvorfor der alligevel kan opstå uenighed om vurderingen, men et eksempel kan være, at det ikke er præciseret, om tab af væv kun gælder væv, der mistes ved selve biddet, eller om det også gælder væv, der mistes senere pga. dårlig sårheling. Givet de alvorlige konsekvenser som denne vurdering har, anbefaler Det Dyreetiske Råd, at kriterierne for hvornår en bidskade kan karakteriseres som et skambid og instruktionen til udfyldelse af attester evalueres og præciseres for at sikre en ensartet vurdering.

- *Hundesagkyndiges undersøgelser*

(Relevant for hundelovens § 6, stk. 5 og § 6, stk. 2 nr. 1-4)

Det er ikke defineret i hverken loven eller vejledningen, hvad en hundesagkyndigs undersøgelse indebærer, og ejeren har ikke krav på, at en hundesagkyndigs egen direkte vurdering af hunden skal indgå, fx ved en adfærdstest. Jf. forarbejderne til hundeloven i 2010 ([Forslag til Lov om ændring af lov om hunde og dyreværnsloven \(L](#)

[163, 2009-10](#)) vil den hundesagkyndiges undersøgelse særligt skulle afdække, om hunden er velafbalanceret eller har en så lav tærskelværdi for aggression, at den er eller kan være farlig for sine omgivelser, herunder om ejeren har den nødvendige kontrol over hunden. I forarbejderne til forslag til ændring af loven i 2013 fremgår det dog videre, at det ikke er et krav, at undersøgelsen foretages, mens ejeren er til stede og vurderes i samspil med hunden. Undersøgelsen vil kunne foretages som en adfærdstest, hvor kun hunden er til stede, eller blot være en skriftlig vurdering på grundlag af oplysningerne i sagen om omstændighederne omkring bideepisoden. Den hundesagkyndige vil kunne vælge at foretage begge typer undersøgelser, eller blot den ene type. Det er jf. forarbejderne den hundesagkyndige, der skal vurdere, hvorvidt det vil være nødvendigt at foretage en fysisk adfærdstest af hunden, eller om det er tilstrækkeligt at foretage vurderingen på baggrund af sagens oplysninger om biddets karakter og hændelsesforløbet.

En hundesagkyndig kan typisk blive inddraget i sager for at hjælpe med at afklare, om der er tale om, at et menneske eller en anden hund er blevet skambidt, og i sager hvor der er behov for en vurdering af hundens adfærd og omstændighederne ved bideepisoden. Vurderingen vil her typisk foretages på baggrund af de skriftlige oplysninger i sagen, evt. suppleret af videooptagelser. Den hundesagkyndige kan også inddrages i sager, hvor der ikke er tale om skambid, men hvor der er behov for at vurdere andre mulige tiltag for at reducere risikoen for yderligere bideepisoder eller anden farlig adfærd. Vurderingen vil her typisk bero på både de skriftlige oplysninger i sagen og en fysisk undersøgelse af hundens adfærd, evt. i samspil med ejeren. Som udgangspunkt vil det være vanskeligt for en hundesagkyndig at vurdere en hunds generelle farlighed uden selv at se hunden.

Det er som før nævnt uklart, hvor mange sager der afgøres af politiet uden inddragelse af en hundesagkyndig, og det er endvidere uklart i hvilket omfang, der lægges vægt på den hundesagkyndiges undersøgelse i politiets vurdering og afgørelse i sagen, og dermed også om der er grundlag for at præcisere eller ændre brugen og vægtningen af hundesagkyndiges undersøgelser. De hundesagkyndige modtager ikke umiddelbart oplysninger om afgørelsen i de sager, som de medvirker i, eller begrundelserne, hvis politiet vurderer en sag anderledes end de hundesagkyndige, hvilket bidrager til uigennemskueligheden i forvaltningen.

Det Dyreetiske Råd anerkender, at det ikke er nødvendigt at inddrage en hundesagkyndig, eller for denne at foretage en fysisk undersøgelse af hundens generelle adfærd, hvis det er åbenlyst ud fra beskrivelserne af bidlæsionen og omstændighederne, at der er tale om et skambid. Men som skitseret herover er der tilfælde, hvor der kan rejses tvivl om, hvorvidt der rent faktisk er tale om et skambid. Tvivlen er opstået i sager, hvor der er uenighed mellem den behandlende dyrlæges og den hundesagkyndige dyrlæges vurdering af bidlæsionen samt i de tilfælde, hvor der er uoverensstemmelse mellem politiets og den hundesagkyndiges vurdering af, om der er tale om et overfald eller anden uacceptabel og farlig adfærd, eller om hunden har vist normal adfærd under de pågældende omstændigheder.

Det Dyreetiske Råd anbefaler, at der i sådanne tvivlstilfælde (og evt. tilsvarende sager hvor mennesker er blevet bidt) skal være mulighed for at inddrage en hundesagkyndigs fysiske undersøgelse af hundens adfærd og evt. samspil med ejeren, og at denne

generelle vurdering af hund og evt. ejer skal indgå i vurderingen af hundens farlighed og dermed mulighederne for at iværksætte andre tiltag end aflivning, hvis der ikke med sikkerhed er tale om et skambid. Rådet finder, at dette vil give en højere grad af sikkerhed for, at der træffes den rigtige beslutning, uanset om det er at aflive hunden eller at give påbud om andre tiltag. Rådet anbefaler videre, at både den hundesagkyndige, ejeren og politiet i disse tvivlstilfælde skal kunne kræve, at der inddrages den fysiske undersøgelse af hundens adfærd. Rådet håber, at dette samtidig vil kunne reducere risikoen for, at sagen skal behandles gennem flere retsinstanser og dermed også risikoen for, at hunde skal være anbragt i en pension i længere tid.

- **Central registrering af sager vedr. forbudte racer og hundebid**

Som det fremgår af ovenstående, er det vanskeligt at afdække, hvordan hundeloven forvaltes. Der er dog flere forhold, som Det Dyreetiske Råd finder, giver anledning til bekymring. Det Dyreetiske Råd anbefaler derfor, at sager om forbudte racer og hunde, der har bidt eller på anden måde vurderes at være til fare, fremover registreres i en samlet database. En central registrering vil for det første give mulighed for at kunne evaluere det faglige grundlag for afgørelser og sikre et tilstrækkeligt grundlag fremadrettet. For det andet vil en central registrering kunne anvendes til at sikre en ensartet og gennemskuelig praksis, der står i rimeligt forhold til den risiko, som hunden anses for at udgøre. En sådan registrering bør som minimum omfatte nedenstående forhold.

- *Sager vedr. forbud mod visse hunderacer*

(Relevant for sager registreret jf. hundelovens § 1 b, stk. 1)

Det Dyreetiske Råd anbefaler, at sager, der vedrører forbudte racer, registreres i en samlet central database, herunder antallet af sager, hvilken dokumentation der har været anvendt, og hvilken afgørelse der er truffet. Som det fremgår af redegørelsen herover, kendes antallet og karakteren af disse sager, herunder grundlaget for afgørelserne, ikke. Rådet mener, at det faglige grundlag bør sikres og være gennemskueligt, så der kan træffes ensartede afgørelser.

- *Sager vedr. hunde der har bidt*

(Relevant for sager registreret jf. hundelovens § 6, stk. 2 og 5)

Det Dyreetiske Råd anbefaler, at antallet af sager, der involverer hundebid, også registreres centralt, herunder hvor mange sager der udløser påbud (og hvilke), hvor mange der medfører aflivning, antallet af sager der afgøres hhv. med og uden konsultation af hundesagkyndige, og om den hundesagkyndiges vurdering er fulgt i den endelige afgørelse i de tilfælde, hvor en sådan vurdering er indhentet. Det bør videre afdækkes, om de involverede myndigheder og hundesagkyndige finder, at afgørelser på det nuværende forvaltningsgrundlag er rimelige og gennemskuelige. Hvis den hundesagkyndiges vurdering tilsidesættes ved den endelige afgørelse, bør det desuden sikres, at der foreligger en klar begrundelse herfor, og denne bør indgå i registreringen.

- *Ophold i hundepension*

(Relevant for sager registreret jf. hundelovens § 6 b, stk. 1 og stk. 2)

Politiet har i dag mulighed for at anbringe hunden i en hundepension, mens sagen undersøges og indtil der træffes en afgørelse om det videre forløb, og denne kan

iværksættes. Det forudsættes i forarbejderne til loven, at politiet i almindelighed benytter muligheden for at anbringe hunden i pension, mens sagen behandles, når sagen er af en sådan karakter, at politiet anser det for overvejende sandsynligt, at der vil blive truffet afgørelse om, at hunden skal aflives. Formålet med anbringelsen er jf. forarbejderne til loven at forhindre, at hunden i det nævnte tidsrum forvolder skade på mennesker, dyr eller ting, eller at hundens ejer gemmer hunden for politiet.

Det fremgår af en nylig opgørelse i en besvarelse af et spørgsmål fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg ([MOF alm. del - spm. 808, 2023-24](#)), at der pt. ikke kan skelnes i databasen mellem anbringelse af "herreløse" hunde og hunde, der er anbragt pga. sager om race og farlighed. Det oplyses, at der ved afgivelse af svaret (juni 2024) er anbragt 43 hunde, og at der er flere tusinde anbringelser pr. politikreds i perioden 2010-2023. Data om varighed af hundenes ophold vil kræve manuel gennemgang af sagerne og fremgår derfor ikke.

Det Dyreetiske Råd minder om, at anbringelse i en pension er en mulighed, ikke et krav. Rådet anbefaler, at denne mulighed kun anvendes, hvis det skønnes uforsvarligt at lade hunden blive hos ejeren, og at sagerne i så fald håndteres hurtigst muligt. Det må formodes at være stressende for en hund at blive fjernet fra sine vante omgivelser og skulle opholde sig på hundepensionen. Dertil kommer den følelsesmæssige og økonomiske belastning for hundens ejer. Rådet anbefaler derfor, at det inddrages i en central registrering af sager om hunde, der har bidt, og hunde af forbudte racer at få afdækket, hvor stor en andel hunde der under sagsbehandling flyttes til en hundepension, og hvor længe hundene opholder sig der, inden sagen afgøres. Samtidig bør der også afdækkes og iværksættes tiltag, der kan nedbringe tiden, som hunden opholder sig i hundepensionen, eller som kan støtte, at hunden kan opholde sig hjemme.

Det Dyreetiske Råd håber med denne gennemgang at have illustreret den manglende gennemsækelighed i forvaltning af reglerne om farlige hunde og behovet for at sikre et tilstrækkeligt fagligt grundlag i afgørelser af sager om forbudte racer og hundebid. Rådet mener, at det er afgørende, at de hunde (og ejere), der rammes af reglerne, kun er dem, hvor hunden med sikkerhed er af (overvejende) ulovlig race eller konkret udgør en risiko.

Rådet vil med sine anbefalinger gerne bidrage til, at der etableres en registrering i en samlet database, som kan danne grundlag for fremtidig evaluering og udvikling af reglerne, samt forvaltningen af reglerne, om farlige hunde. Ud over de grunde, som allerede er anført herover, vil en sådan dokumentation også være nyttig ift. den diskussion, der jævnligt blusser op i relation til enkeltsager, hvor det vil kunne afdækkes, om der er tale om generelle problematikker, der bør håndteres.

Det Dyreetiske Råd står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående og dialog om videre tiltag.

Med venlig hilsen,
Bengt Holst, Formand for Det Dyreetiske Råd